

17 Ιουλίου, 1990

[ΣΑΒΒΙΔΗΣ, ΚΟΥΡΡΗΣ, ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, Δ/στές]

MOHAMED ZEWAR,

Εφεσείων,

v.

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,

Εφεσίβλητης.

(Ποινική Έφεση Αρ. 5249).

Ποινή — Ναρκωτικά — Εμπορία — Προσωπικές περιστάσεις δράστη
 — Μικρή μόνο βαρύτητα πρέπει να αποδίδεται σ' αυτές — Κατά
 πόσο ο κανόνας αυτός επιδέχεται εξαίρεση — Καταφατική από-
 ντηση, εφόσο συντρέχουν εξαιρετικές περιπτώσεις π.χ. σοβαροί
 λόγοι υγείας — Υγεία εφεσείουτος σοβαρά κλονισμένη — Ποινή
 φυλακίσεως 4½ ετών μειώθηκε σε 3½ χρόνια φυλακίσεως. 5

Το κύριο παράπονο του εφεσείουτος είναι ότι το Κακουργιοδι-
 κείο δεν έλαβε σοβαρά υπόψη την σοβαρότητα της καταστάσεως
 της υγείας του, εφαρμόζοντας ανελαστικά την αρχή ότι σε περι-
 πτώσεις εμπορίας ναρκωτικών μικρά μόνο βαρύτητα πρέπει να
 αποδίδεται σε ελαφρυντικές προσωπικές περιστάσεις. 10

Το Ανώτατο Δικαστήριο, αφού υπέδειξε και πάλι την ανάγκη
 συμμετοχής των Δικαστηρίων στον αγώνα της πολιτισμένης αν-
 θρωπότητας κατά της μάστιγας των ναρκωτικών, δια της επιβολής
 αυστηρών ποινών και αφού παρατήρησε ότι υπό κανονικές συνθή-
 κες η ποινή της φυλακίσεως 4½ ετών για εμπορία ηρώνης δεν
 μπορεί καν να χαρακτηριστεί αυστηρή, επροχώρησε και υπό το
 φως της σοβαρής βλάβης της υγείας του εφεσείουτος, εμείωσε την
 ποινή σε 3½ χρόνια φυλακής. 15

Η έφεση επιτρέπεται. 20

Αναφερόμενες αποφάσεις:

Marco v. Republic (1987) 2 C.L.R. 188,

Barhuch v. Republic (1987) 2 C.L.R. 245.

Έφεση εναντίον Ποινής.

Έφεση εναντίον της ποινής από τον Mohamed Zewar ο 25

- οποίος βρέθηκε ένοχος στις 16 Ιανουαρίου, 1990 από το Κακουργιοδικείο Λευκωσίας (Αριθμός Ποινικής Υπόθεσης 36244/89) στην κατηγορία κατοχής ελεγχόμενου φαρμάκου με σκοπό την προμήθεια αυτού σε άλλο πρόσωπο
- 5 κατά παράβαση των άρθρων 2, 3, 5 (1) (β), 6 (1) (3) και 30 (1) (2) (3) και 6 (3) (β) των Περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών Νόμων 1977 - 1983 και στην κατηγορία προσφοράς προμήθειας ελεγχόμενου φαρμάκου
- 10 κατά παράβαση των άρθρων 5 (1) (β) (3) (α), 30 (1) (2) (3) και 5 (3) (β) των πιο πάνω Νόμων και καταδικάστηκε από τον Πρ. Επαρχιακού Δικαστηρίου Αρτέμη, τον Προσ. Αν. Επαρχιακό Δικαστή Μιχαηλίδη και τον Επαρχιακό Δικαστή Ναθαναήλ σε συντρέχουσες ποινές φυλάκισης 4½.

Γ. Παπαντωνίου, για τον εφεσείοντα.

- 15 *Σ. Μάτσας, Δικηγόρος της Δημοκρατίας Α, για την εφεσίβλητη.*

Ο ΔΙΚΑΣΤΗΣ ΣΑΒΒΙΔΗΣ: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Δικαστής Ι. Πογιατζής.

- 20 Ο ΔΙΚΑΣΤΗΣ ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ: Η έφεση αυτή στρέφεται εναντίον της ποινής φυλάκισης 41/2 χρόνων που επιβλήθηκε στον εφεσείοντα από το Κακουργιοδικείο Λευκωσίας στις 16 Ιανουαρίου 1990 μετά την καταδίκη του στις κατηγορίες με αριθμό 2 και 3 του κατηγορητηρίου.

- 25 Στο κατηγορητήριο ενώπιον του Κακουργιοδικείου περιέχονταν συνολικά τρεις κατηγορίες που αναφέρονταν σε παραβάσεις των περί Ναρκωτικών Φαρμάκων και Ψυχοτρόπων Ουσιών Νόμων του 1977-1983 και αφορούσαν ποσότητα καφέ συμπαγούς ουσίας βάρους 194.2 γραμμαρίων που περιείχε 53% διαμορφίνη (ηρωίνη).

- 30 Ο εφεσείων είχε καταδικαστεί στις τρεις κατηγορίες του κατηγορητηρίου κατόπιν δικής του παραδοχής. Ποινή τριών χρόνων φυλάκισης επιβλήθηκε στον εφεσείοντα στην πρώτη κατηγορία που αφορούσε την κατοχή του πιο πάνω ελεγχόμενου φαρμάκου. Ποινή 41/2 χρόνων φυλάκι-

σης επιβλήθηκε στη δεύτερη κατηγορία που αφορούσε την κατοχή του ίδιου ναρκωτικού με σκοπό την προμήθειά του σε άλλο πρόσωπο και στην τρίτη κατηγορία που αφορούσε την προσφορά προμήθειάς του σε τρίτα πρόσωπα. Οι ποινές θα συντρέχουν.

5

Ο ευπαίδευτος δικηγόρος του εφεσείοντα ισχυρίστηκε ότι η ποινή της φυλάκισης διάρκειας 41/2 χρόνων που επιβλήθηκε στις κατηγορίες με αριθμό 2 και 3 είναι έκδηλα υπερβολική. Πολύ ορθά, κατά την άποψή μας, ο κ. Παπαντωνίου δεν ισχυρίστηκε στην επιχειρηματολογία του ενώπιόν μας ότι είναι λανθασμένη η θέση του Κακουργιοδικείου ότι τα αδικήματα που διάπραξε ο εφεσείων είναι πολύ σοβαρής μορφής και ότι το γεγονός αυτό όπως και η ανάγκη αποτροπής διάπραξής τους στο μέλλον θα πρέπει να αντανακλώνται με τρόπο εμφανή και επαρκή στις ποινές που θα πρέπει τα Δικαστήρια να επιβάλλουν. Περιορίσε το επιχειρήμά του στον ισχυρισμό ότι το Κακουργιοδικείο παράλειψε να αποδώσει τη δέουσα βαρύτητα στον ελαφρυντικό παράγοντα της εξαιρετικά κακής κατάστασης της υγείας του εφεσείοντα κατά το χρόνο της διάπραξης των αδικημάτων, η οποία επιδεινώθηκε σε μεγάλο βαθμό λόγω του ξαφνικού θανάτου του μοναδικού του παιδιού στις 7/10/89, και υποστήριξε ότι το γεγονός αυτό προκύπτει καθαρά από τη διάρκεια της ποινής φυλάκισης που το Κακουργιοδικείο επέβαλε στον εφεσείοντα. Παρά το γεγονός, είτε ο κ. Παπαντωνίου, ότι ενώπιον του Κακουργιοδικείου έγινε αναφορά από τον τότε συνήγορο του εφεσείοντα στην κατάσταση της υγείας του, η κατάσταση αυτή δεν είχε περιγραφεί με την αναγκαία σαφήνεια και λεπτομέρεια σε οποιοδήποτε ιατρικό πιστοποιητικό, με αποτέλεσμα να είναι δύσκολο αν όχι αδύνατο για το Κακουργιοδικείο να εκτιμήσει το βαθμό της σοβαρότητάς τους και των δυσκολιών που συνεπάγεται η κατάσταση αυτή στην καθημερινή ζωή του εφεσείοντα στο περιβάλλον των φυλακών, ώστε να αποδώσει σ' αυτή τη δέουσα βαρύτητα.

10

15

20

25

30

35

Ο ευπαίδευτος δικηγόρος της εφεσίβλητης Δημοκρατίας απάντησε στο πιο πάνω επιχειρήμα του κ. Παπαντω-

5 νίου με τον ισχυρισμό ότι, όπως αναφέρει το Κακούργιο-
δικείο στην απόφασή του και όπως ειπώθηκε στην υπόθε-
ση *Biruta Marco v. Δημοκρατίας* (1987) 2 Α.Α.Δ. 188,
μικρή μόνο βαρύτητα πρέπει να αποδίδεται ως ελαφρυντι-
κό στις προσωπικές περιστάσεις προσώπων που καταδι-
κάζονται για εμπορία ναρκωτικών.

10 Πριν εκφράσουμε την ετυμηγορία μας πάνω στο πιο
πάνω συγκεκριμένο σημείο που ήγειρε ο συνήγορος του
εφεσείοντα, θα πρέπει να τονίσουμε ότι ποινή φυλάκισης
41/2 χρόνων για αδικήματα εμπορίας ναρκωτικών ούτε
15 έκδηλα υπερβολική ούτε αυστηρή δεν μπορεί εύλογα να
χαρακτηριστεί. Όπως έχουμε επανειλημμένα τονίσει και
το επαναλαμβάνουμε σήμερα με την ευκαιρία της παρού-
σας έφεσης, το μέγεθος του θανάσιμου κινδύνου που απει-
λεί την κοινωνία από τη χρήση ναρκωτικών την οποία
20 προάγει η εμπορία τους από πρόσωπα όπως ο κατηγορού-
μενος, και η ανάγκη αποτελεσματικής προστασίας της κοι-
νωνίας από τον κίνδυνο αυτό καθιστούν απαραίτητη την
επιβολή μακρών ποινών φυλάκισης η διάρκεια των
οποίων θα αυξάνεται ανάλογα με την αύξηση του αριθμού
25 των αδικημάτων αυτών και της συχνότητας χρησιμοποίη-
σης του εδάφους της Κυπριακής Δημοκρατίας για την
προώθηση του διεθνούς εμπορίου ναρκωτικών. Τα Δικα-
στήρια της Δημοκρατίας οφείλουν και είναι έτοιμα να συ-
νεισφέρουν στην κοινή προσπάθεια που καταβάλλει η διε-
30 θνής πολιτισμένη κοινωνία να αμυνθεί αποτελεσματικά
από την καταστροφή που την απειλεί από πράξεις ασυνεί-
δητων εμπόρων ναρκωτικών. Μόνο με την ορθή μεταχεί-
ριση όσων καταδικάζονται για παρόμοια αδικήματα, ο
ρόλος των Δικαστηρίων στην κοινή αυτή προσπάθεια γί-
35 νεται ουσιαστικός και αποτελεσματικός όπως πρέπει να
είναι. Ορθή δε μεταχείριση σημαίνει την επιβολή ποινών
που θα αντανακλούν με τρόπο εμφανή και επαρκή την
απέχθεια της κοινωνίας προς τα αδικήματα της κατοχής
και εμπορίας ναρκωτικών και προς τα πρόσωπα που τα
διαπράττουν. Οι ποινές, βέβαια, αυτές δεν πρέπει να ξε-
περνούν τα όρια της ανθρωπιστικής μεταχείρισης και να
γίνονται σκληρές ή/και απάνθρωπες. Συμφωνούμε με την
αρχή που διατυπώθηκε στην υπόθεση *Biruta Marco* (ανω-

τέρω) σύμφωνα με την οποία μικρή μόνο βαρύτητα πρέπει να αποδίδεται στις προσωπικές περιστάσεις παραβατών στην επιμέτρηση της αρμόζουσας ποινής σε υποθέσεις ναρκωτικών. Όμως αυτό δεν πρέπει να εκληφθεί ότι σημαίνει ότι σε καμιά απολύτως περίπτωση δεν μπορεί ή δεν πρέπει να αποδοθεί βαρύτητα άλλη από μικρή σε προσωπικές περιστάσεις οσοδήποτε σοβαρές και να είναι. Σίγουρα υπάρχουν προσωπικές περιστάσεις ιδιαίτερα όσες αναφέρονται στην κατάσταση της υγείας του παραβάτη, που μπορούν να χαρακτηριστούν ως εξαιρετικές και που δικαιολογούν απόλυτα και επιβάλλουν εξαιρετικά επιεική μεταχείριση για λόγους καθαρά ανθρωπιστικούς. Παράδειγμα αυτής της προσέγγισης και ανθρωπιστικής μεταχείρισης παρέχει η υπόθεση *Repa Francois Barhouch v. Δημοκρατίας* (1987) 2 A.A.Δ. 245, στην οποία η εφεσείουσα που εφεσίβαλε ποινή φυλάκισης 41/2 χρόνων που της είχε επιβληθεί για υπόθεση κατοχής 727 γραμμαρίων ηρωίνης έπασχε από μελαγχολία με τάσεις αυτοκτονίας, όπως δε φάνηκε από ιατρικά πιστοποιητικά που κατατέθηκαν για πρώτη φορά ενώπιον του Εφετείου, η κατάσταση της υγείας της είχε επιδεινωθεί στη διάρκεια της κράτησής της επειδή, μεταξύ άλλων, είχε παρουσιαστεί στο στήθος της όγκος που πιθανό να ήταν κακοήθης. Μπροστά στην κατάσταση αυτή το Εφετείο είπε τα εξής στη σελ. 247:

"Though we cannot regard the sentence passed upon the appellant as being either manifestly excessive or wrong in principle it is quite clear that since she has gone to prison there has been serious deterioration of her physical and mental health. Actually her life is now in grave danger because she may either commit suicide or the malignancy in her breast may spread with fatal results before it is definitely diagnosed and treated as such.

It appears that in a case of this kind an appellate tribunal may, on the ground of subsequent developments regarding the personal or family circumstances of a person sentenced to imprisonment, interfere with a sentence which is considered as being otherwise appropriate.

Useful reference in this respect may be made to Principles of Sentencing, by Thomas, 2nd ed., pp. 212, 213 and 214, and to the cases of *Franklyn*, 3 Cr. App. R. (S.) 65 and *Haleth*, 4 Cr. App. R.(S.) 178.

5 It is, also, useful to refer to case-law of our own, such as *Kakathymis v. The Republic* (1971) 2 C.L.R. 309, 315, and *Kyta v. The Republic*, (1984) 2 C.L.R. 468, 474.

10 As Watkins L.J. said in the *Haleth* case, *supra*, the time has come to show the mercy of this Court to this appellant; and in the very exceptional circumstances of this case we order that her sentence is to be so reduced that she can be released immediately."

15 Στην παρούσα περίπτωση είναι φανερό από το γεγονός της αναφοράς του Κακουργιοδικείου στην πιο πάνω αρχή που διατυπώθηκε στην υπόθεση *Biruta Marco* και από τη διάρκεια της ποινής φυλάκισης που επέβαλε στον εφεσεύοντα, ότι μικρή μόνο βαρύτητα απέδωσε στις προσωπικές περιστάσεις που αναφέρονται στην κατάσταση της υγείας του. Το ερώτημα που εγείρεται είναι κατά πόσο
20 οι περιστάσεις αυτές μπορούν να χαρακτηριστούν ως εξαιρετικές ώστε να αξίζουν μεγαλύτερη βαρύτητα ως ελαφρυντικό στοιχείο από εκείνη που το Κακουργιοδικείο τους απέδωσε, προφανώς αισθανόμενο ότι δεσμεύεται από την υπόθεση *Biruta Marco* να αποδώσει σ' αυτές
25 μικρή μόνο βαρύτητα.

30 Όπως αναφέρεται στα ιατρικά πιστοποιητικά που εκδόθηκαν ως αποτέλεσμα εξέτασης του εφεσεύοντα που έγινε κατόπιν οδηγιών που δώσαμε με τη συγκατάθεσή του στη διάρκεια της ακρόασης της έφεσης, ο εφεσεύων χρησιμοποιεί πατερίτσες λόγω αδυναμίας που αντιμετωπίζει στο βάδισμα και δεν μπορεί σε όλες τις περιπτώσεις να συγκρατεί τα ούρα του και βρίσκεται σε μεγάλη ψυχική αναστάτωση.

35 Εξετάσαμε την εισήγηση του δικηγόρου του εφεσεύοντα υπό το φως των πιο πάνω ιατρικών ευρημάτων και των

αρχών όπως τις έχουμε εκθέσει και φθάσαμε στο συμπέρασμα ότι η ποινή φυλάκισης 41/2 χρόνων που επιβλήθηκε στον εφεσείοντα στις κατηγορίες με αριθμό 2 και 3 είναι έκδηλα υπέρβολική και αποτέλεσμα λανθασμένης εκτίμησης παραγόντων που επηρεάζουν την επιμέτρηση της ποινής. Οι προσωπικές περιστάσεις του εφεσείοντα στην παρούσα περίπτωση μπορούν εύλογα να χαρακτηριστούν ως εξαιρετικές και το Κακουργιοδικείο είχε καθήκον να αποδώσει σ' αυτές μεγαλύτερη βαρύτητα ως ελαφρυντικού παράγοντα από εκείνη που τους είχε αποδώσει.

5

10

Για τους πιο πάνω λόγους αποφασίσαμε να μειώσουμε τη διάρκεια της φυλάκισης που επιβλήθηκε στη δεύτερη και τρίτη κατηγορία από 41/2 χρόνια σε 31/2 χρόνια. Οι ποινές θα εξακολουθήσουν να συντρέχουν.

Η έφεση, επομένως, επιτυγχάνει και η ποινή μειώνεται ως ανωτέρω.

15

Η έφεση επιτυγχάνει. Η ποινή μειώνεται σε 3½ χρόνια.